

۱- مظلومیت فرهنگ در دولت نهم

از بخش فرهنگ رفع مظلومیت کنید. بخش فرهنگ انصافاً بخش مظلومی است. الان در گزارش آقای رئیس‌جمهور، اصلاً اسمی از فرهنگ نیامد؛ یا در اولویت‌بندیها این اولویت فدای اولویتهای دیگر شد و آنها تقدم پیدا کرد که در کوتاهی وقت، بیان بشود! این مظلومیت است دیگر. واقعاً مسأله‌ی فرهنگ را دست کم نگیرید. خیلی از مشکلات جامعه‌ی ما با فرهنگ‌سازی حل میشود. توجه بکنید که امروز، عمده‌قوای دشمنان ما در جبهه‌ی فرهنگی دارد کار میکند. ۰۴/۰۶/۱۳۸۶

۲- اولویت‌بندی نکردن فعالیت‌های فرهنگی

آنچه که من لازم میدانم به دوستان دولت توصیه کنم، این است که مسئله‌ی فرهنگ را خیلی جدی بگیرید. اگر چنانچه ما کارهای اقتصادی را - همچنان که در برنامه هست و آرزوهای ما متوجه به آن است - انجام بدهیم، اما در زمینه‌ی کار فرهنگی عقب بمانیم، بدانید کشور لطمه خواهد دید. دشمنان ما یکی از چشمه‌های دشمنیشان کار اقتصادی است؛ یک چشمه‌ی مهم دیگر، کار فرهنگی است. البته نه وقت و نه ظرفیت جلسه اجازه نمیدهد که انسان در این زمینه وارد بشود؛ لیکن فی‌الجمله دوستان توجه داشته باشند که کار فرهنگ، کار بسیار مهمی است؛ با ملاحظه‌ی جهتگیریهای انقلابی و اسلامی. در زمینه‌ی فرهنگ، دچار رودربایستی نشوید. در همه‌ی شعبه‌های فرهنگی - چه در موضوع کتاب، چه در کارهای هنری، چه در مؤسسات فرهنگی - جهتگیریها را انقلابی و اسلامی قرار بدهید. اولویتهای ما در اینجا هم ملاحظه کنید، چون منابع بالاخره محدود است. البته مصوبه‌ی دولت در زمینه‌ی بودجه‌ی فرهنگی، مصوبه‌ی خوبی است؛ اگرچه حالا شنیدم که خیلی از مبالغ این مصوبه تخصیص داده نشده؛ حتی اگر همه‌اش هم تخصیص داده شود، باز برای همه‌ی فعالیتهای فرهنگی کافی نیست. بنابراین منابع دچار محدودیت است. با توجه به محدودیت منابع، نگاه کنید ببینید اولویتهای چیست. البته من یک مجموعه‌ای را به نحو پیشنهاد به دولت ارائه کردم؛ که اگر این چیزها در کار فرهنگ مورد توجه قرار بگیرد، با توجه به نگاهی که ما در زمینه‌ی فرهنگ داریم، اینها اولویت خواهد داشت؛ یعنی اینها تأثیراتش بیشتر خواهد بود. بله، اینها را باید دنبال کنید تا ان‌شاء‌الله تحقق پیدا کند. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

ببینیم ما چه قلم از قلم‌های کار فرهنگی را اهمیت میدهیم. در بعضی از آن دوره‌های قبل - که حالا نمیخواهیم خیلی مشخص کنیم و اسم بیاوریم، لیکن چاره‌ای هم نیست؛ انسان برای مقایسه مجبور است بگوید - میخواستند کار فرهنگی بکنند، گفتند بودجه‌ی فرهنگی؛ بنا کردند کاروانسراهای شاه عباسی بین راه را به عنوان کار فرهنگی، آباد کردن! بله، آباد کردن کاروانسرای شاه عباسی چیز خوبی است، اثر باستانی هم هست؛ اما آیا کار اولویت‌دار فرهنگی ما همین است؟

خوب، جذب بودجه‌ی فرهنگی در جای مناسب، خیلی کار سختی است؛ کار آسانی نیست. کار فرهنگی مثل ساخت‌وساز نیست که آدم بگوید خیلی خوب، این زمین، این هم مصالح، حالا بروید بسازید. کار فرهنگی مصالحش خیلی سخت گیر می‌آید؛ معمار و استادکارش خیلی دشوار به دست می‌آید. لذاست که به نظر من توی کار فرهنگی یک مقداری بایستی اهتمام ورزید. ما که اینجور در مواجهه‌ی با فشار عظیم تبلیغات جهانی قرار داریم؛ سیاست در خدمت فرهنگ است، اقتصاد در خدمت فرهنگ است، هنر در خدمت فرهنگ است، برای فشار آوردن به فرهنگ داخلی ملت ما. آنها میدانند که اگر فرهنگ را عوض کردند، دیگر مبارزه‌ای باقی نمی‌ماند. اگر مبارزه‌ی با استکبار هست، اگر میل به ایستادگی و مقابله‌ی با دخالت اجنبی هست، به خاطر فرهنگ است. انسان یک فرهنگی دارد، همین فرهنگ را بیایند عوض کنند، همه چیز میشود مال خودشان؛ لذا همه‌ی فشار روی فرهنگ است. در مقابل این حرکت فرهنگی و این تهاجم عظیم فرهنگی که میخواهند روح انقلاب را، روح استقلال را، روح

دین را از ما بگیرند، اولویت فرهنگی ما این است که برویم حالا فرضاً کاروانسرای شاه عباسی را آباد کنیم؟! این یعنی اشتباه کردن در تشخیص

آن قلم کار فرهنگی؛ این یک اشکال است. ۰۸/۰۶/۱۳۸۹

۳- کارهای تشریفاتی و ویتربنی زمینه‌های فرهنگی

یکی دو سال پیش که همین مجموعه اینجا حضور داشتید، من راجع به مسئله‌ی فرهنگی از دستگاه دولتی یک گله‌ای کردم. حالا خوشبختانه انسان احساس میکند که در دولت به کار فرهنگی اهتمام ورزیده میشود. بودجه‌های فرهنگی بزرگ و کلان و در واقع کارهای گوناگون و تکرار مسائل فرهنگی و اینها خوب است؛ انسان این اهتمام را مشاهده میکند، خرسند میشود؛ منتها اوائل امسال بود یا پارسال بود - یادم نیست - که وقتی راجع به همین بودجه‌ی فرهنگی صحبت شد، به آقای رئیس جمهور گفتم که من وقتی شنیدم شما این رقم کلان سنگین فرهنگی را تصویب کردید، از نحوه‌ی مصرف و جذب آن نگران شدم؛ با اینکه قاعدتاً آدم باید خوشحال بشود وقتی که بودجه‌ی فرهنگی زیاد میشود. مدیران ما دوست دارند که بودجه‌ای که به آنها داده میشود، جذب کنند؛ چون میدانند که اگر امسال جذب نکردند، سال دیگر خبری نیست؛ لذا ناچارند جذب کنند.

حالا بعد از آنکه مصرف فرهنگی را پیدا کردیم، قلمی که باید این بودجه صرف آن بشود، پیدا کردیم، برویم سراغ محتوایش. بالاخره میخواهیم فیلم بسازیم. مثلاً میخواهیم ده تا فیلم انقلابی بسازیم؛ ده تا فیلمی که حامل ارزشها باشد. یا میخواهیم فلان تعداد کتاب منتشر کنیم؛ محتواهایش چه باشد، چه جوری باشد، با چه قوتی، با چه استحکامی، با چقدر مایه‌ی علمی و هنری که در آنجا به کار برده میشود؟ اینها خیلی کارهای سخت و ظریفی است.

در زمینه‌های فرهنگی، دنبال کارهای تشریفاتی و ویتربنی نباشید. نمایش دادن کار فرهنگی، نه اینکه فایده‌ای ندارد؛ ضرر هم دارد. در زمینه‌ی فرهنگ باید دنبال کارهای محتوایی و اصیل و واقعی رفت، که امروز نیاز عمده‌ی کشور هم این است. ۰۸/۰۶/۱۳۸۹

۴- بر زمین ماندن بخش عمده‌ای از اصل ۴۴

اجرای کامل سیاستهای اصل ۴۴ بسیار مهم است. این سیاستهای اصل ۴۴ آن روزی که مطرح شد، همه‌ی دست‌اندرکاران اقتصادی و خبرگان مسائل گوناگون مدیریتی کشور اعتراف کردند، اقرار کردند که اگر چنانچه این کار انجام بگیرد، یک تحول عظیم اقتصادی در کشور انجام خواهد گرفت. خوب، باید این سیاستها به طور کامل اجرا بشود. کارهایی شده، من گزارشهایی هم از آقای رئیس جمهور، هم از بعضی از مسئولین دیگر شنفته‌ام، لکن آنچه که انجام گرفته، همه‌ی ظرفیت سیاستهای اصل ۴۴ نیست. یعنی همه که میگوئیم، شاید بخش عمده‌ای از این ظرفیت هنوز بر زمین مانده است. یک چیزهایی باید مدیریتهایش واگذار میشده، نشده؛ یک چیزهایی بایستی دولت از تصدیگری در آنها اجتناب میکرد، نشده؛ کارهای لازم انجام نگرفته. حالا میتوانیم همین طور که آقای رئیس جمهور اشاره کردند، بگوئیم زیرساختها و ساز و کارها و موجودی در نظام اقتصادی کشور جواب نمیدهد. پس باید اول این طرح تحول اقتصادی انجام بگیرد. من این را نفی نمیکنم؛ ممکن است همین جور باشد. لیکن اینجور نیست که ما کار را بن بست بدانیم؛ در را قفل شده بدانیم. نه، بالاخره باید حرکت کرد و پیش رفت. حالا این طرح تحول، لابد یک روزی از مجلس درمیآید؛ ممکن است با تغییراتی بیاید؛ ممکن است خصوصیات در آن لحاظ شده باشد؛ بالاخره باید کار را پیش برد.

قوانین هم که زیاد دارید و سیاستهای اصل ۴۴ را باید رصد بکنید، ببینید چقدر واقعاً پیش دارد می‌رود. خود دولت، دستگاه ریاست جمهوری، این کار را بکند. ۱۸/۰۶/۱۳۸۸

۵- اجرایی نکردن مصوبه پارانه تولید در طرح تحول اقتصادی

خب، یک مصداق از این جهاد اقتصادی، همین طرح تحول اقتصادی است که دولت دو سه سالی است این را مطرح کرده. یک بند از طرح تحول اقتصادی، هدفمندی پارانه‌ها بود؛ که خب، بحمدالله قانونش تصویب شد و عملیاتی شده. البته من در زمینه‌ی کمک به تولید سؤال دارم. حالا آقایان در گزارش گفتند؛ لیکن آن چیزی که مصوبه‌ی قانونی بود برای کمک به تولید، تحقق پیدا نکرده. باید به تولید کمک کنید. البته در بلندمدت خود این دستگاه‌های تولیدکننده روی پای خودشان خواهند ایستاد و ان‌شاءالله خودشان خواهند توانست روزبه‌روز قوی بشوند و جواب بدهند؛ اما در کوتاه‌مدت حتماً باید به اینها در موارد لازم تزریق منابع بشود. البته در آنجائی که کسی تقلب میکند، در آنجائی که کسی پول را برای تولید از بانک می‌گیرد، ولی در غیر تولید صرف میکند، بشدت برخورد کنید و ترحم بر پلنگهای تیزدندان نکنید؛ اما در آنجائی که نیاز هست، واقعاً بایستی بروید کمک کنید. پس در طرح هدفمندی، این بخش حتماً بایستی مورد توجه قرار بگیرد. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

۶- علاج نکردن تعطیلی برخی کارخانجات و صنایع

آمارهائی که آقایان میدهند، آمارهای خوبی است؛ لیکن از آن طرف هم از داخل دولت، خود مسئولین به ما میگویند که بعضی کارخانه‌ها دچار مشکلند، اختلال دارند، در بعضی جاها تعطیلی صنایع وجود دارد - گزارشهای گوناگونی به ما میرسد، خود شما هم گزارش میدید؛ یعنی من گزارشهای دیگر هم دارم، اما اتکاء من به گزارشهای دیگران نیست؛ گزارشهای خود شما هم هست که به دست ما میرسد - خب، باید این را علاج کرد. اینها طبعاً ایجاد اشکال میکند. اگر چنانچه همین بخش دوم قضیه - یعنی آن نیمه‌ی خالی لیوان - نمی‌بود، شما امروز از لحاظ رونق اقتصادی، وضع بهتری را در کشور ارائه میکردید و کمکهای بیشتری به مردم میشد. بالاخره حمایت از تولید ملی، آن بخش درونزای اقتصاد ماست و به این بایستی تکیه کرد. ۰۲/۰۶/۱۳۹۱

۷- ضعف در اولویت بندی کارها

یکی از ضعفها این است که ما در کارها اولویتها را نبینیم. یکی از آقایان اشاره کردند - که اشاره‌ی درستی است - به این که طرحهای نیمه‌تمام را باید دنبال کنیم. این خیلی خوب است؛ این کار، کار لازمی است؛ من همیشه تأکیدم بر این است؛ منتها مشخص کنید، یک مجموعه‌ی کاری درست کنید، بنشینند واقعاً طرحهای نیمه‌تمام را - حالا یک رقمی هم ذکر کردند که فلان تعداد طرحهای نیمه‌تمام داریم - اولویت‌بندی کنند؛ کدامهای اولویت‌دار هستند، کدامهای وعده‌ی بیشتری داده شده یا توقع بیشتری از سوی مردم وجود دارد؛ اینها را مشخص کنید، به آنها بپردازید. این را مقدم کنید بر طرحهای جدید. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

۸- علاج نکردن تورم

آنچه که به نظر من مهم است، این است که برای قشرهای ضعیف، مشکلات اقتصادی وجود دارد؛ این را باید برطرف کنید. حالا بخشی از این مشکلات، ناشی از تورم است. ما در کشور کمبود کالا نداریم؛ خوشبختانه کالاهای گوناگون مورد نیاز مردم در کشور فراوان یافت میشود؛ لیکن مسئله‌ی گرانی و کاهش قدرت خرید وجود دارد؛ این را باید علاج کنید؛ این به عهده‌ی بخشهای مختلف اقتصادی است؛ یعنی هم بخشهای ستادی اقتصادی، هم بخشهای عملیاتی اقتصادی - مثل وزارت صنعت و معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، بخشهای دیگر - که باید به طور جد ان‌شاءالله این را دنبال کنند.

آن کسانی که از لحاظ اقتصادی صاحب‌نظرند، چه در درون دولت، چه در بیرون دولت، به بنده میگویند که این مسئله مربوط به افزایش نقدینگی است؛ یعنی افزایش نقدینگی را مهمترین عامل میدانند. این را ما فقط از کسانی که بیرون دولتند، نمیشنویم، بلکه کسانی هم که در درون دولتند، وقتی از آنها سؤال میکنیم، همین را به ما میگویند و گزارش میدهند. باید راهی پیدا کنید که نقدینگی افزایش یافته کنترل شود. خب، این روشن است؛ اگر در مقابل نقدینگی تولید وجود داشته باشد، کالا وجود داشته باشد، کمبود وجود نداشته باشد، مشکلی را ایجاد نمیکند؛ اگر چنانچه نه، نقدینگی بیش از تولید کالا در داخل یا به شکل درست واردات بود، طبعاً مشکل ایجاد میکند.

خب، عوامل نقدینگی هم زیاد است. همین یارانه‌های نقدی که داده میشود - که برای قشرهایی کار مفیدی هم بوده - خودش افزایش نقدینگی ایجاد میکند. همین کارهای عمرانیای که شما میکنید - که اینها دیربازده است - اینها بلاشک افزایش نقدینگی ایجاد میکند. همین مسئله‌ی مسکن مهر که صحبت شد، یا همین طرحهای نیمه‌تمام را که افزایش میدهند، این کاری که در دولت دارند میکنند - که کار خوبی هم هست و لازم هم هست - خود اینها ایجاد افزایش نقدینگی میکنند. برای این مسئله باید راهکار پیدا کنید. شما افراد صاحب علمی هستید، صاحب تجربه هستید، دستتان در کار است؛ برای اینها راه پیدا کنید. این نقدینگی افزایش یافته را هدایت کنید به سمت مراکزی که کمک کند به گشایش کار مردم؛ مثل تولید. ۰۲/۰۶/۱۳۹۱

۹- مدیریت نادرست منابع ارزی

مسئله‌ی منابع ارزی هم مسئله‌ی مهمی است؛ که خب، حالا آقایان توجه دارید. روی این مسئله دقت کنید، خیلی باید کار کنید. واقعاً باید منابع ارزی را درست مدیریت کرد. حالا اشاره شد به ارز پایه؛ در این زمینه هم حرفهای گوناگونی از دولت صادر شد. یعنی در روزنامه‌ها از قول یک مسئول، یک جور گفته شد؛ فردا یا دو روز بعد، یک جور دیگر گفته شد. نگذارید این اتفاق بیفتد. واقعاً یک تصمیم قاطع گرفته شود، روی آن تصمیم پافشاری شود و مسئله را دنبال کنید. به هر حال منابع ارزی باید مدیریت دقیق بشود. ۰۲/۰۶/۱۳۹۱

۱۰- ارتباط کم با نخبگان حوزه و دانشگاه

در ملاقاتهای متعددی که من با نخبگان و زیدگان کشور - دانشگاهی، حوزوی - در سطوح مختلف دارم، مکرر از شما مسئولان محترم گله میکنند که اینها در بین ما نمی‌آیند و با ما در این زمینه‌ها صحبت نمیکنند. این اشکال بر شما وارد است. من چند روز پیش هم در دیدار اساتید دانشگاه همین را مطرح کردم. آنها بارها به من گفتند، در آن جلسه هم گفتند؛ من هم مطرح کردم. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

۱۱- ضعف در مدیریت واردات

مسئله‌ی واردات را هم که گزارش دادند، البته جزو نگرانیهای من است. حالا این گزارش هم هست؛ لیکن آنچه که انسان مشاهده میکند، یک قدری نگرانی‌آور است. درست است؛ ممکن است رشد نسبت واردات به صادرات غیر نفتی ما کاهش پیدا کرده، این رشد کم شده - این خودش چیز مثبتی است - اما به این اکتفاء نکنید. بخصوص در همین زمینه‌های زراعی و باغی و اینها که ذکر کردند، اینها چیزهایی است که بایستی هر چه میتوانیم، از واردات اینها پرهیز کنیم. بروید سراغ همان صنعتی‌سازی صادرات کشاورزی؛ همین چیزی که در گزارشها هم بود. اینها چیزهای مهمی است؛ ان شاء الله روی اینها تکیه شود. مردم هم تحمل میکنند و میپذیرند. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

۱۲- پرداختن به حواشی

با این همه کاری که دولت دارد، سعی کنید دچار حاشیه‌سازیهایی مسئله‌دار نشوید. دولت دارد کار میکند، تلاش میکند، میدان هم برای کار بحمدالله هست، نیاز هم به کار هست. خوب، یک میدان کاری وجود دارد، نیاز فراوانی هم وجود دارد، دولت هم نشان داده که اهل خطرپذیری و وارد شدن در میدانهای کار و با همهی وجود کار کردن و وارد میدان شدن است؛ خیلی خوب، با این اوضاع و احوال، واقعاً شایسته و سزاوار نیست که حواشیای به وجود بیاید؛ حالا چه حواشیای که خود شما گاهی اوقات بیتوجه به وجود می‌آورید، چه آنهایی که دیگران به وجود می‌آورند و شما هم تسلیم آنها میشوید؛ از این حواشی باید پرهیز کرد. نگذارید در فضای کشور، در فضای بین دولت و مردم، درگیریها و دلپره‌هایی به وجود بیاید که شماها را از کار باز بدارد. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

۱۳- نبود اهتمام ویژه به مسئله اشتغال‌زایی و بهره‌وری

مسئله‌ی اشتغال هم مسئله‌ی مهمی است. طرحهایی که از چند سال پیش به این طرف برای اشتغال پیش‌بینی شده، آنچنان که انسان انتظار داشت، نشد. اگرچه حالا کارهایی انجام گرفت و خوب بود، بد نیست؛ لیکن ما را مستغنی نمیکند از اینکه نسبت به مسئله‌ی اشتغال یک اهتمام ویژه‌ای داشته باشیم. مسئله‌ی ارتقای بهره‌وری هم همین طور. ۰۸/۰۶/۱۳۸۹

۱۴- موضع‌گیری‌ها و اطلاع‌رسانی متناقض درون دولت

هیئت وزیران بایستی به هم‌افزایی دستگاه‌ها کمک کند؛ یعنی اگر چنانچه بین دستگاه‌ها تعارضی وجود دارد - که معمولاً وجود دارد؛ معمولاً دستگاه‌های مختلف به طور طبیعی اصطکاکها و تعارضهایی با هم دارند؛ مخصوص اینجا هم نیست، همه جا همین جور است؛ طبیعت کار این است - هیئت وزیران بایستی این اصطکاکها را به حداقل برساند و اگر بتواند، برطرف کند. یکی از مسائل مهم این است. من همیشه مثال می‌زنم و می‌گویم اینجا یک چهارراه که نه، چندین راه است، که رئیس جمهور هم مثل پلیس راهنمایی است - که در واقع در مقام ریاست هیئت وزیران، راهنمایی میکند - این را متوقف میکند، آن را راه می‌اندازد؛ یعنی هدایت میکند که اینها هم‌افزایی کنند، با یکدیگر اصطکاک نداشته باشند. یکی از نقشهای هیئت وزیران این است.

برخی اوقات این اصطکاکها و تعارضهائی که در عمل و اجراء وجود دارد، در تبلیغات هم منعکس میشود؛ این دیگر میشود چند برابر؛ در واقع بدی مضاعف میشود. یک دستگاهی مثلاً فرض کنید درباره‌ی یک شیئی، یک پدیده‌ای حرفی میزند، یک خبری میدهد، یک اظهارنظری میکند، از آن طرف یک دستگاه دیگر میآید عکس آن را میگوید! مردم متحیر میمانند؛ یعنی واقعاً نمیفهمند که این درست است یا آن درست است. این مسئله به زندگی مردم هم ارتباط پیدا میکند؛ یعنی اینچور هم نیست که خارج از زندگی مردم باشد؛ نه، درست مسائل مربوط به متن زندگی مردم است. یکی یک آماری میدهد، دیگری یک آماری؛ اینها نایستی اتفاق بیفتد. همه‌ی دولت‌ها گرفتار یک چنین چیزهائی بودند. در نقش دادن به هیئت وزیران و بارور کردن این مجموعه‌ای که دور هم میشینند و وقت گران‌قیمتی را مصرف میکنند، بکوشید و هرچه ممکن است، آن اصطکاکها را باز هم کم کنید. ۰۸/۰۶/۱۳۸۹

۱۵- بهانه دادن به جنجال آفرینان

بهانه هم دست دیگران ندهید. من میبینم متأسفانه گاهی بهانه‌هایی هم از طرف خود شما داده میشود که این را هم بایستی توجه کنید که بهانه هم دست دیگران ندهید؛ مراقبت کنید؛ حزم کنید. و گفت: «اتقوا من مواضع التَّهْم». گفتند یک شیخی در یک مدرسه‌ی دینی به طلبه‌ای گفت که گفته‌اند فلان طلبه، فلان مرادده‌ی غلط را دارد. طلبه هم گفت: اتقوا من مواضع التَّهْم، آشیخ تو هم! خلاصه اینکه مواظب باشید، مراقبت کنید؛ «اتقوا من مواضع التَّهْم»؛ برای خودتان و برای دولت مسئله درست نکنیدو برای جنجال آفرینیها - که کسانی دنبالش هستند - بهانه ندهید. ۰۲/۰۶/۱۳۸۷

۱۶- وعده‌های عملی نشده و دامن زدن به توقعات مردم

روی این اهتمام داشته باشید که هر آنچه به عنوان یک وعده از شما صادر میشود، مردم در موعد معین ببینند که آن وعده تحقق پیدا کرد. اگر از صد تا کاری که شما میگوئید، نودتایش را انجام بدهید، ده تایش انجام نگیرد، همین در ذهن مردم یک اختلالی ایجاد خواهد کرد. آنچه را که آدم احتمال میدهد انجام نشود، به صورت احتمال بگوید، به صورت قطع و یقین نگوید. به نظر من این چیز بسیار مهمی است. ۰۲/۰۶/۱۳۹۱

چقدر خوب است که همه‌ی وعده‌هائی که دولت به مردم داده، عمل بشود. اگر چنانچه وعده‌ای به مردم داده بشود و عمل نشود، این مشکلات درست خواهد کرد؛ نه فقط نسبت به دولت، بلکه به نظام. ۰۶/۰۶/۱۳۹۰

تعهدات را با مقدرات تنظیم کنید و به مطالبات و توقعات ناممکن دامن نزنید. البته امروز یک عده‌ای به خاطر مخالفت با دولت این مطالبات را دامن میزنند! اینها مشهود و محسوس است و داریم میبینیم. خودشان میگویند که دولت چرا به توقعات دامن میزند؛ اما خودشان هم واقعاً توقعات را دامن میزنند و شعارهای بیخودی و کارهای ناممکن مطرح میکنند. شما هم از این اطمینانی که مردم به شما دارند، بیشترین استفاده را بکنید. آن جایی که واقعاً ممکن نیست، آن جایی که درست نیست و آن جایی که کار نشدنی است، به مردم صریح بگویید؛ بگویید این کار نمیشود و با امکانات کشور سازگار نیست؛ مردم از شما قبول میکنند. من در یک مورد خاصی به آقای رئیس‌جمهور گفتم این مورد را به مردم بگویید نمیشود؛ حتی اگر پیش از شما هم وعده‌ای داده شده و حالا شما میبینید عملی نیست، به مردم بگویید آقا عملی نیست. مردم هم میپذیرند. ۰۶/۰۶/۱۳۸۵

۱۷- موازی کاری در مدیریت‌های دولتی

یک مسئله‌ی دیگر هم در مدیریت‌های دولتی، کار موازی است. در دولت نباید کارهای موازی انجام بگیرد. کار موازی چند عیب دارد: اولاً هزینه‌ی انسانی زیادی بیجا مصرف میشود، ثانیاً هزینه‌ی مالی زیادی مصرف میشود، ثالثاً تناقض در تصمیم‌گیریها به وجود می‌آید - وقتی دو دستگاه مسئول یک کاری هستند، این یک تصمیم میگیرد، آن هم یک تصمیم دیگر میگیرد - و رابعاً از همه بالاتر، مسئولیت لوٹ میشود. فرض کنید توی فلان مسئله‌ی اقتصادی یا مسئله‌ی فرهنگی یا مسئله‌ی سیاست خارجی یا هرچه، اگر چنانچه یک مشکلی پیش بیاید، مسئولیت لوٹ میشود. وقتی کار موازی انجام گرفت، مسئولیت لوٹ میشود. بین دولت - یعنی قوه‌ی مجریه - و بعضی از دستگاه‌های بیرون از قوه‌ی مجریه، یک جاهائی بعضی موازیکاریها هست. همه‌ی تلاشمان این است که بلکه این موازیکاریها را یک جوری حل کنیم، اصلاح کنیم، علاج کنیم. در داخل دولت، دیگر نایستی از این موازیکاریها به وجود بیاید. حالا یک موارد خاصی هست؛ اما کلیاش این است که موازیکاری خوب نیست. ۰۸/۰۶/۱۳۸۹

۱۸- برخی بی‌تدبیری‌ها در برابر تحریم‌ها

وانمود میکنند که اگر ملت ایران از انرژی هسته‌ای صرف‌نظر کند، تحریمها برداشته میشود. دروغ میگویند. از روی بغض و کینه‌ای که دارند، تحریمهای غیر منطقی میکنند؛ تحریمهایی که همه‌ی عقلا و انسانهای باانصاف عالم وقتی نگاه میکنند، میبینند اینها کارهای غیر منطقی و در واقع وحشیانه است؛ این یک جنگ با یک ملت است. البته در این جنگ هم به توفیق الهی مغلوب ملت ایران خواهند شد.

البته مشکلاتی به وجود می‌آورند، بعضی از بی‌تدبیریها هم این مشکلات را افزایش میدهد - اینها هست - ولی اینها چیزی نیست که جمهوری اسلامی نتواند اینها را حل کند. به توفیق الهی، ملت ایران از همه‌ی این مشکلات عبور خواهد کرد. ۱۹/۰۷/۱۳۹۱

۱۹- کشاندن اختلافات میان مردم

اختلافات مضر است. هم اختلافات بین مسئولین مضر است؛ هم بدتر از آن، کشاندن اختلاف میان مردم مضر است. این را من به مسئولین، به رؤسای محترم هشدار میدهم. من از رؤسای قوا حمایت کردم، باز هم حمایت میکنم - مسئولند، باید کمکشان کرد - اما به آنها هشدار میدهم، مراقب باشند. نه اینکه این نامه‌نگاریها خیلی مهم باشد؛ نه، صد تا نامه بنویسند؛ کار خودشان را بکنند، اختلافات را به میان مردم نکشاند، چیزهای جزئی را مایه‌ی جنجال و هیاهو و استفاده‌ی تبلیغاتی دشمن و خوراک تبلیغاتی رادیوهای بیگانه و تلویزیونهای بیگانه نکنند، صد تا نامه بنویسند؛ نامه‌ی مهمی ندارد. مهم این است که همه‌ی ما بدانیم مسئولیتی داریم، همه‌ی ما بدانیم موقعیت حساسی داریم. ۱۰/۰۸/۱۳۹۱

۲۰- تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات

حرکت بر اساس برنامه، یکی از کارهای اساسی است. تصمیمهای خلق‌الساعه و تغییر مقررات، جزو ضربه‌هایی است که به «اقتصاد مقاومتی» وارد میشود و به مقاومت ملت ضربه میزند. این راه، هم دولت محترم، هم مجلس محترم باید توجه داشته باشند؛ نگذارند سیاستهای اقتصادی کشور در هر زمانی دچار تذبذب و تغییرهای بیمورد شود. ۰۳/۰۵/۱۳۹۱

۲۱- فقدان مبارزه عملی با فساد اقتصادی

امروز مسئولان باید همه‌ی تلاششان را بکنند برای اینکه گره‌های اقتصادی را باز کنند، مشکلات را برطرف کنند. بنده سه چهار سال قبل از این، در صحبت اول سال صریحاً به مردم و به مسئولین گفتم که نقشه‌ی دشمنان ملت ایران از حالا به بعد، بیش از همه، نقشه‌ی اقتصادی است. خب، میبینید که همین جور شد. هم دولت، هم مجلس، همه‌ی نیرویشان راه، همه‌ی فکر و ذکرشان را متمرکز کنند بر روی سیاستهای درست اقتصادی. چند سال قبل از این، بنده درباره‌ی فساد اقتصادی، به رؤسای قوا نامه دادم. خب، با فساد اقتصادی مبارزه کنید. به زبان گفتن که مطلب تمام نمیشود؛ عملاً با فساد مبارزه کنید. هی بگوئیم مبارزه با فساد اقتصادی. خب، کو؟ در عمل چه کار شد؟ چه کار کردید؟ اینهاست که انسان را متأثر میکند. ۲۸/۱۱/۱۳۹۱

۲۲- متهم کردن دیگران به استناد اتهام ثابت نشده

کارنامه‌ی درخشان سی ساله‌ی انقلاب کم‌رنگ جلوه داده شد؛ اسم بعضی از اشخاص برده شد که اینها شخصیت‌های این نظامند؛ اینها کسانی هستند که عمرشان را در راه این نظام صرف کردند. بنده در نماز جمعه هیچوقت رسم نموده است از افراد اسم بیاورم؛ اما اینجا چون اسم آورده شده است، مجبورم اسم بیاورم. به طور خاص از آقای هاشمی رفسنجانی، از آقای ناطق نوری من لازم است اسم بیاورم و باید بگویم. البته این آقایان را کسی متهم به فساد مالی نکرده؛ حالا در مورد بستگان و کسان، هر کس هر ادعائی دارد، بایستی در مجاری قانونی خودش اثبات بشود و قبل از اثبات نمیشود اینها را رسانه‌ای کرد. اگر چیزی اثبات بشود، فرقی بین آحاد جامعه نیست؛ اما اثبات نشده، نمیشود اینها را مطرح کرد و قاطعاً ادعا کرد. وقتی اینجور حرفها مطرح میشود، تلقیهای نادرست در جامعه به وجود میآید، جوانها چیز دیگری خیال میکنند، چیز دیگری میفهمند. ۲۹/۰۳/۱۳۸۸

رئیس یک قوه به استناد یک اتهام ثابت نشده و مطرح نشده‌ای در دادگاه، دو قوه‌ی دیگر را متهم کرد؛ این کار بدی بود، این کار نامناسبی بود؛ اینجور کارها، هم خلاف شرع است، هم خلاف قانون است، هم خلاف اخلاق است، هم تضییع حقوق اساسی مردم است. یکی از حقوق اساسی مهم مردم این است که در آرامش روانی و در امنیت روانی زندگی کنند؛ در کشور امنیت اخلاقی برقرار باشد. اگر یک فردی متهم به فساد است، نمیشود به خاطر او انسان دیگران را متهم کند؛ حتی اگر ثابت هم میشد، چه برسد به اینکه ثابت نشده است، دادگاهی نرفته، محاکمه‌ای نشده. به استناد متهم کردن یک نفر، انسان بیاید دیگران را، مجلس را، قوه‌ی قضائیه را متهم کند؛ این کار درست نیست، این کار غلط است. بنده فعلاً نصیحت میکنم. این کار، کار شایسته‌ای برای نظام جمهوری اسلامی نیست. ۲۸/۱۱/۱۳۹۱